

2026-03-16

§ 35 2025.317 KS

Svar på motion gällande kommunala ungdomsanställningar - Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S)**Ärendebeskrivning**

Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S) har till kommunfullmäktige den 11 juni 2025 lämnat en motion om kommunala ungdomsanställningar.

Motionärerna föreslår följande:

- Att en kommunal ungdomsanställning införs för ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret som har en praktik och följer sin handlingsplan. Reglerna för kommunala sommarjobb ska används som utgångspunkt för beräkning av antal timmar per dag samt nivån på ersättningen.
- Att ersättningen ges som dagpenning istället för timlön vilket skapar trygghet för ungdomarna och gör att de känner att hela insatsen räknas – även om arbetsdagen är kortare.

Kommunfullmäktige beslutade den 11 juni 2025, § 143 att lämna motionen vidare till kommunstyrelsen för beredning.

Kultur och utbildningsnämnden och socialnämnden fick den 5 september 2025 motionen för vidare beredning.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 6 februari 2026 lämnat följande yttrande:

Socialförvaltningen har i sin skrivelse den 29 oktober 2025 lämnat följande yttrande: Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är kommunerna skyldiga att erbjuda ungdomar under 20 år som inte studerar på gymnasiet eller arbetar individuella åtgärder och/eller aktiviteter och är i Alingsås kommun organiserat under Kultur-och utbildningsförvaltningen och går under namnet "Din väg". KAA arbetar idag med individuella handlingsplaner och motiverande insatser där Enhet arbetsmarknad tillhörande socialförvaltningen i samverkan med Alströmergymnasiet erbjuder vissa ungdomar från KAA och IM-programmet praktik som en del av ungdomens handlingsplan. Detta sker antingen ute på en arbetsplats men vid behov även i den egna verksamheten på Actus.

Socialförvaltningen ser att praktik ofta är en viktig faktor i arbetet med dessa ungdomar och ser positivt på ett utvecklande och stärkt KAA utifrån att det ofta är ungdomar utan skolmotivation och brist på betyg som riskerar vidare utanförskap och ett framtida försörjningsstödsberoende eller andra insatser från förvaltningen. Däremot ser förvaltningen svårigheter med förslaget om ersättningar till KAA-elever som praktiserar utifrån likabehandling utifrån kommunallag men också utifrån nya socialtjänstlagen där socialtjänsten ska främja jämlika och jämställda levnadsvillkor för dess kommuninvånare.

Det skulle exempelvis behöva tas i beaktan vad ett införande av betald praktik skulle innebära både för andra ungdomar med liknande motivationsbrist exempelvis på

2026-03-16

gymnasieskolans IM-program. Alltså innebär förslaget att två ungdomar med liknande förutsättningar skulle kunna inneha en praktik där den ena får betalt och den andra inte. Gränsdragning mellan en betald praktik med dagersättning och en anställning är inte heller okomplicerad då praktik med dagersättning kan behöva likställas med en anställning som innefattas av arbetsmiljölagen sett till rättigheter, skyldigheter och arbetsmiljöansvar. Socialnämnden ansåg motionen besvarad på sitt sammanträde 12 november 2025, § 56.

Kultur- och utbildningsförvaltningen har i sin skrivelse den 7 november 2025 lämnat följande yttrande: Ungdomar som står utanför både studier och arbete har ofta behov av stöd för att ta de första stegen mot en mer stabil framtid. Många saknar arbetslivserfarenhet, förtroende för samhället eller tillit till sin egen förmåga. För dessa ungdomar är praktik ett viktigt verktyg för att bygga rutiner, skapa meningsfulla sammanhang och långsiktigt stärka självförtroendet.

Inom ramen för KAA arbetar förvaltningen redan idag med individuella handlingsplaner och motiverande insatser, där praktik är en central del av arbetet. Motionen nämner en ekonomisk kostnad om cirka 400 000 kr. Förvaltningen delar bedömningen att denna uppskattning kan vara rimlig, men en mer konkret bedömning kräver en fördjupad utredning.

Förvaltningen bedömer att det inte är möjligt att yttra sig i sakfrågan innan en sådan utredning har genomförts. En fördjupad utredning behövs för att säkerställa att insatserna ligger inom den kommunala kompetensen, för att bedöma effekterna på ungdomarna utifrån deras individuella behov, samt för att utvärdera verksamhetens organisatoriska och praktiska förutsättningar. Kultur- och fritidsnämnden tillstyrkte motionen på sitt sammanträde den 19 november 2025, § 115.

Kommunledningskontoret bedömer att motionen inte bör bifallas i nuläget. Kommunen erbjuder redan idag praktikplatser inom kommunen. Det saknas tillräckligt med underlag för att införa en ersättningsmodell, och en utredning krävs för att klarlägga juridiska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar. Dessutom krävs samordning med all ersättning inom det kommunala aktivitetsansvaret för att få helhetsbild av frågan. Därför föreslås att motionen ska avslås.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 18 februari 2026, § 34 behandlat ärendet.

Beslut**Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

Motionen avslås.

2026-03-16

Anteckning

Anton César (S), Anita Hedén Unosson (S), Peter Norlander (S), Irene Jonsson (S) och Anders Julin (S) lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna i kommunstyrelsen har i detta ärende valt att gå på förvaltningens förslag. Skälet är att vi avser att återkomma med en ny motion som ger förvaltningen i uppdrag att utreda de frågor som beredningen själv framhåller, särskilt avseende juridiska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar.

Samtidigt vill vi tydligt markera att det i dag finns en orättvisa och brist på likabehandling. Ungdomar som är inskrivna på introduktionsprogram i gymnasieskolan har rätt till studiestöd från CSN, medan ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret, som ofta står ännu längre från studier och arbetsmarknad, saknar motsvarande stöd trots att de kan delta i praktik och andra aktiviteter flera dagar i veckan.

Vi ser också en ökande skolfrånvaro och en försämrad gymnasiebehörighet i kommunen. Det innebär att fler unga riskerar att hamna utanför studier och arbete. För denna grupp krävs tidiga och aktiva insatser som stärker motivationen och skapar vägar vidare.

En utveckling av insatser inom KAA är därför inte bara viktig för individen utan kan också vara samhällsekonomiskt klok. Förebyggande åtgärder som hjälper unga vidare till studier eller arbete kan minska risken för långvarigt beroende av försörjningsstöd och därmed innebära lägre kostnader för kommunen över tid.

Mot den bakgrunden menar vi att kommunen behöver pröva hur insatser inom detta område kan utvecklas för att bättre stödja dessa ungdomar.

Beslutsunderlag

- §34 KSAU Svar på motion gällande kommunala ungdomsanställningar - Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S)
- Tjänsteskrivelse - Svar på motion gällande kommunala ungdomsanställningar - Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S)
- § 115 KUN - Svar på motion gällande kommunala ungdomsanställningar
- § 56 SN - Svar på motion om kommunala ungdomsanställningar
- §143 KF Motion gällande kommunala ungdomsanställningar - Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S)
- Motion gällande kommunala ungdomsanställningar - Camilla Stensson (S), Anton César (S) och Anita Hedén Unosson (S)